

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Кафедра Архітектури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

з науково-педагогічної роботи

Марина ТОКАР

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

обов'язкової навчальної дисципліни

«Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці»

(шифр та назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший(бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий)

галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

спеціальність В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»

спеціалізація В4.01 Візуальні мистецтва

освітня програма «Графіка»

«Станковий живопис»

«Скульптура та ювелірне мистецтво»

«Стріт-арт і монументальне мистецтво»

спеціалізація В4.02 Реставрація

освітня програма «Реставрація та експертиза творів мистецтва»

спеціалізація В4.03 Мистецтвознавство

освітня програма «Мистецтвознавство»

факультет Образотворче мистецтво

ХДАДМ 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «**Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці**» для здобувачів вищої освіти 1 курсу першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності В4 «Образотворче мистецтво та реставрація», ОПП: «Графіка», «Станковий живопис», «Станкова і монументальна скульптура», «Стріт-арт і монументальне мистецтво», «Реставрація та експертиза творів мистецтва», «Мистецтвознавство»

Розробники: _____ Іван БОНДАРЧУК
(підпис) (ім'я та прізвище)

Робоча програма розроблена кафедрою Архітектури та затверджена протокол № 5 від 12.11.2025 року

Завідувач кафедри _____ Олена БЛАГОВЕСТОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Гарант освітньої програми «Графіка», _____ Уляна МЕЛЬНИКОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Гарант освітньої програми «Станковий живопис» _____ Людмила ГОРБАТЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

Гарант освітньої програми «Скульптура та ювелірне мистецтво», _____ Станислав ДРОКІН
(підпис) (ім'я та прізвище)

Гарант освітньої програми «Стріт-арт і монументальне мистецтво», _____ Євген КОТЛЯР
(підпис) (ім'я та прізвище)

Гарант освітньої програми «Реставрація та експертиза творів мистецтва» _____ Наталія АНТОНЕНКОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Гарант освітньої програми «Мистецтвознавство» _____ Людмила МЕЛЬНИЧУК
(підпис) (ім'я та прізвище)

УЗГОДЖЕНО
Декан факультету
Образотворче мистецтво _____ Ольга ІВАЩЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Методичною радою ХДАДМ
Протокол від 25.11.2025 року №25-05

**Анотація
програми навчальної дисципліни**

«Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці»

Метою курсу «Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці» є теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців щодо створення безпечних умов діяльності і життя, опанування принципів гармонійного розвитку особистості і сталого розвитку суспільства.

Предметом вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці» є вплив на життєдіяльність та здоров'я людини зовнішніх і внутрішніх факторів.

Завданням вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці» є виявлення умов позитивного та негативного впливу на життєдіяльність та здоров'я людини зовнішніх та внутрішніх факторів. Знаходження шляхів відвертання надзвичайних ситуацій, шляхів підвищення стійкості функціонування людини і суспільства, обґрунтування оптимальних умов та принципів життя у побуті і на виробництві.

Курс дисципліни «Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці» викладається студентам ХДАДМ 1-го курсу у 2-му семестрі для спеціальностей денної і заочної форм навчання.

Обсяг теоретичної частини становить три кредити – 90 годин (для очного навчання: 30 годин аудиторного часу і 60 годин самостійних занять, для заочного навчання: 8 годин і 82 години відповідно).

Курс дисципліни «Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці» складено з 11-ох тем, які пов'язані в 2 модулі.

Формою контролю знань теоретичної частини курсу є іспити.

The summary

for course "Life safety, fundamentals of ecology and labor protection"

The aim of the course "Life Safety, Fundamentals of Ecology and Labor Protection" is the theoretical and practical training of future specialists in creating safe living conditions and activities, mastering the principles of harmonious personal development and sustainable development of society.

The subject of study of the discipline "Life safety, fundamentals of ecology and labor protection" is the impact of external and internal factors on life and human health.

The task of studying the discipline "Life safety, fundamentals of ecology and labor protection" is to identify the conditions of positive and negative influence on the life and health of a person of external and internal factors. Finding ways to prevent emergencies, ways to increase the stability of the functioning of a person and society, substantiation of optimal conditions and principles of life in everyday life and at work.

The course of the discipline "Life Safety, Fundamentals of Ecology and Labor Protection" is taught to 1st year students of the KSADA in the 2nd semester for all specialties of full-time and part-time education.

The volume of the theoretical part is three credits - 90 hours (for full-time studies: 30 hours of classroom studies and 60 hours of independent study, for distance learning: 8 hours of classroom studies and 82 hours of independent studies).

The course of the discipline "Life safety, fundamentals of ecology and labor protection" consists of 11 topics, which are divided into 2 modules.

The form of control of knowledge of the theoretical part of the course is an exam.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів 3	Галузь знань <i>В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»</i> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність <i>В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»</i> (шифр і назва)	Мова навчання: <u>українська</u>	
Модулів – 1	Освітня програма ОПП <i>«Графіка», «Станковий живопис», «Скульптура та ювелірне мистецтво», «Стріт-арт і монументальне мистецтво», «Реставрація та експертиза творів мистецтва». «Мистецтвознавство»</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		1-й	
Загальна кількість годин 90		Семестр	
		2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної/заочної форми навчання: Аудиторних 2-й семестр - 2	Рівень вищої освіти <u>перший (бакалаврський)</u>	30	8
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60	82
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: Іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у набутті студентом знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій і природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантування збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності з обов'язковим урахуванням галузевих вимог в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийняттого ризику.

3. Компетентності та програмні результати навчання навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці»

Для ОПП «Графіка», «Скульптура та ювелірне мистецтво»

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати і примножувати</p>	<p>Програмні результати навчання: ПР18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.</p>

<p>культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>Спеціальні компетенції (СК):</p> <p>СК5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва</p>	
---	--

Для ОПП «Станковий живопис»,

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>Спеціальні компетенції (СК):</p> <p>СК10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.</p>	<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях</p> <p>ПР5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел</p> <p>ПР18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.</p>

Для ОПП «Стріт-арт і монументальне мистецтво»

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>Спеціальні компетенції (СК):</p> <p>СК7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача</p> <p>СК9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.</p>	<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР3. Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.</p> <p>ПР11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.</p> <p>ПР12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.</p> <p>ПР18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.</p>

Для ОПП «Реставрація та експертиза творів мистецтва».

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною</p>	<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.</p> <p>ПР18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.</p>

<p>невизначеністю умов</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.</p>	
---	--

Для ОПП «Мистецтвознавство»

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного</p>	<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР9. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.</p> <p>ПР15. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.</p> <p>ПР16. Дотримуватися морально-етичних норм, принципів і правил поведінки в сучасному суспільстві.</p>

<p>відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципів неприпустимості корупції та будь-яких проявів не добросовісності.</p>	
---	--

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. «Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці»

Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності та основи екології

Тема 1.1. Введення. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.

1.1.1. Введення до дисципліни. Структура системи безпеки життєдіяльності та індикатори загального людського розвитку.

1.1.2. Категорійно-понятійний апарат, таксономія небезпек.

1.1.3. Системний аналіз в безпеці життєдіяльності

1.1.4. Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийняттого (допустимого) ризику. Управління ризиком.

1.1.5. Загальна модель забезпечення безпеки життєдіяльності на виробництві та у побуті. Основні принципи і методи забезпечення безпеки життєдіяльності.

Тема 1.2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки

1.2.1. Загальна характеристика природних небезпек.

1.2.2. Стихійні лиха.

1.2.3. Уражаючі фактори природних небезпек, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки та навколишнє середовище, основні напрями забезпечення безпеки.

Тема 1.3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки

1.3.1. Техногенні небезпеки та їх уражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. Класифікація, номенклатура і одиниці виміру уражаючих факторів. Промислові аварії, катастрофи, основні причини їх виникнення та наслідки. Рівні виробничих аварій в залежності від їхнього масштабу. Гідродинамічні аварії.

1.3.2. Пожежі, вибухи. Процес горіння, види горіння. Фактори пожежі, що впливають на людину. Класифікація об'єктів за їхньою пожежо- та вибухонебезпекою. Показники пожежо- та вибухонебезпеки речовин і матеріалів. Відповідальність за порушення (невиконання) вимог пожежної безпеки.

1.3.3.Класифікація небезпечних хімічних речовин. Характеристика класів безпеки згідно зі ступенем їхньої дії на організм людини. Класифікація суб'єктів господарювання і АТО за хімічною безпекою. Організація хімічного контролю.

1.3.4.Джерела радіації та одиниці її вимірювання. Класифікація радіаційних аварій за характером дії і масштабами. Механізм дії іонізуючих випромінювань. Ознаки радіаційного ураження. Нормування радіаційної безпеки. Категорії зон радіоактивно забруднених територій внаслідок аварії на ЧАЕС. Захист населення. Організація дозиметричного контролю.

Тема 1.4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС

1.4.1. Класифікація соціально-політичних небезпек. Соціально-політичні конфлікти.

1.4.2. Види тероризму, його уражаючі фактори.

1.4.3. Сучасні інформаційні технології та їх вплив на людину.

1.4.4.Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини.

Шкідливі звички, соціальні хвороби та їхня профілактика.

1.4.5. Зростання злочинності як фактор безпеки. Види злочинних посягань на людину

Тема 1.5. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС

1.5.1. Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС, процеси її функціонування і розвитку, регламентацію режимів запобігання і ліквідації НС.

1.5.2. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом у НС в Україні. Єдина державна система цивільного захисту населення та територій.

1.5.3. Організаційна побудова системи управління безпекою та захистом у НС на підприємстві, в установі та організації.

1.5.4. Навчання персоналу підприємств, установ і організацій діям та способам захисту в разі виникнення НС та аварій.

Тема 1.6. Заходи і засоби під час НС

1.6.1.Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах.

1.6.2.Мета і загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт. Техніка, що застосовується при ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

1.6.3.Здійснення карантинних та інших санітарно-протиепідемічних заходів.

1.6.4.Організація життєзабезпечення населення у НС та надання гуманітарної допомоги потерпілим.

Змістовий модуль 2. Основи охорони праці

Тема 2.1. Загальні питання охорони праці

Введення. Поняття і предмет Основи охорони праці.

Тема 2.2. Правові та організаційні основи охорони праці

2.2.1. Законодавча і нормативна база України з охорони праці

2.2.2. Державне управління охороною праці і організація охорони праці на виробництві.

2.2.3. Навчання з питань охорони праці.

2.2.4. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.

2.2.5. Розслідування і учет нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

2.2.6. Аналіз, прогнозування, профілактика травматизма і професійної захворюваності на виробництві.

Тема 2.3. Основи фізіології та гігієни праці

2.3.1. Загальні положення.

2.3.2. Повітря робочої зони.

2.3.3. Освітлення виробничих приміщень.

2.3.4. Шум, ультразвук та інфразвук.

2.3.5. Вібрація.

2.3.6. Електромагнітні поля та неіонізуючі випромінювання.

2.3.7. Іонізуюче випромінювання.

2.3.8. Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення підприємств, виробничих і допоміжних приміщень.

Тема 2.4. Основи виробничої безпеки

2.4.1. Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання і процесів.

2.4.2. Безпека при експлуатації систем під тиском і криогенної техніки.

2.4.3. Безпека при вантажно-розвантажувальних роботах і на транспорті.

2.4.4. Електробезпека.

Тема 2.5. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах

2.5.1. Основні поняття і значущість пожежної безпеки.

2.5.2. Пожежовибухонебезпечність об'єкта господарювання.

2.5.3. Система поредження пожежи.

2.5.4. Система пожежного захисту.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
о		л	пр.	лаб.	інд	с.р.		го	л	пр.	лаб.	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. «Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці»												
Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності та основи екології												
Тема 1.1. Введення. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності,	6	3				3	7	2				5

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	денна форма						заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
		о	л	пр.	лаб.	інд		с.р.	го	л	пр.	лаб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.												
Тема 1.2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки	5	2				3	7	2				5
Тема 1.3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки	6	3				3	5					5
Тема 1.4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС	5	2				3	5					5
Тема 1.5. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС	5	2				3	5					5
Тема 1.6. Заходи і засоби під час НС	5	2				3	5					5
Модульна контрольна (домашня) робота №1	12					12	11					11
Разом за змістовим модулем 1	44	14				30	45	4				
Змістовий модуль 2. Основи охорони праці												
Тема 2.1. Загальні питання охорони праці	5	2				3	7	2				5
Тема 2.2. Правові та організаційні основи охорони праці	9	6				3	7	2				5
Тема 2.3. Основи фізіології та гігієни праці	5	2				3	5					5

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма						Кількість годин заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
		о	л	пр.	лаб.	інд		с.р.	го	л	пр.	лаб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 2.4. Основи виробничої безпеки	7	4				3	5					5
Тема 2.5. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах	5	2				3	5					5
Модульна контрольна (домашня) робота №2	15	-				15	16					16
Разом за змістовим модулем 2	46	16				30	45	4				41
Всього годин	90	30				60	90	8				82

6. Теми практичних занять

Не передбачено.

7. Теми семінарських занять

Не передбачено.

8. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин
Тема 1.1	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	
Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Тема 1.2.	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	
Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Тема 1.3.	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	
Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Тема 1.4.	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	
Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Тема 1.5.	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	
Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Тема 1.6.	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	

Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Модульна контрольна (домашня) робота №1	12
Разом змістовий модуль 1	30
Тема 2.1.	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	
Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Тема 2.2.	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	
Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Тема 2.3.	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	
Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Тема 2.4.	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	
Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Тема 2.5.	3
Відповідь на питання для самоперевірки.	
Перегляд рекомендованих матеріалів до наступної теми.	
Модульна контрольна (домашня) робота №2	15
Разом змістовий модуль 2	30
Всього годин	60

З метою поглиблення знань у процесі вивчення дисципліни та набуття навичок і вмінь, формування здібностей до самостійного пізнання і навчання, розшуку літератури, узагальненню, оформленню і поданню отриманих результатів, їх критичному аналізу, розшуку нових і неординарних рішень та обґрунтування висновків, здібностей підготувати виступ, аргументованому захисту своїх пропозицій а також ведення дискусій, студенти за завданням викладача виконують **дві** аналітичні самостійні роботи, які виконані у формі рефератів на обрану тему із запропонованого списку.

9. Методи навчання

Навчальною базою дисципліни «Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці» є матеріали теоретичного та методичного характеру, складені та систематизовані за авторською методикою укладача програми.

Навчання здійснюється на основі поєднання традиційного методу навчання: лекції у формі презентацій і самостійної роботи.

Дисципліна викладається українською мовою. Застосування інших мов (англійської, німецької) передбачено у випадку тлумачення першоджерел певних положень, дефініцій, спеціальних термінів, а також при індивідуальному спілкуванні з іноземними студентами.

10. Методи контролю

В якості контролю знань використовуються модульні контрольні роботи у вигляді самостійних аналітичних робіт. Підсумкове усне опитування у вигляді іспиту.

11. Критерії оцінювання результатів навчання:

- загальні критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за стобальною шкалою. Позитивними вважаються оцінки 60 балів і більше, які використовуються для зарахування кредитів за кожним компонентом (кредитним модулем) навчального плану відповідно до результатів підсумкового контролю. Формою контролю є екзамен. Допуском до іспиту є здача двох модульних контрольних аналітичних робіт;

- критерії оцінювання самостійної роботи

Оцінюється відповідність знань в модульних контрольних роботах в питаннях винесених на самостійне опрацювання

- критерії оцінювання контролю до іспиту

Оцінюється повнота і вірність відповіді на теоретичні питання

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Іспит

Модуль №1	Модуль № 2	Іспит	Сума
Індивід. аналіт. завдання №1	Індивід. аналіт. завдання №2	Усне опитування з теоретичного курсу	... 100
До 30	До 30	До 40	

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Фондові лекції у формі мультимедійних презентацій і інтерактивних лекцій (в ході підготовки до інтерактивних лекцій студентам надається роздатковий матеріал).
2. Опорні конспекти лекцій з БЖД і ООП
3. Методичні вказівки щодо організації самостійної роботи студентів :
Бондарчук І.Г. «Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці». Методичні рекомендації з дисципліни для студентів 1 курсу спеціальності «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», денної та заочної форм навчання. Електронне видання — Харків: ХДАДМ, 2025 — 24 с.
4. Модульні тести до іспиту з дисципліни.

14. Рекомендована література

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Закон України "Про охорону праці".
2. Кодекс законів про працю України .
3. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" .
4. Закон України "Про пожежну безпеку".
5. Закон України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку".
6. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення".
7. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності".
8. Закон України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".
9. Закон України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 р. N 1112 "Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві".
11. НПАОП 0.00-4.03-04 "Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці". Наказ Держнаглядохоронпраці від 08.06.2004 р. N 151.

12. НПАОП 0.00-4.09-07 "Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства". Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. N 55.
13. НПАОП 0.00-4.11-07 "Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці". Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. N 56.
14. НПАОП 0.00-4.12-05 "Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці". Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. N 15.
15. НПАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці". Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.98 р. N 9.
16. НПАОП 0.00-4.21-04 "Типове положення про службу охорони праці". Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. N 255.
17. НПАОП 0.00-4.33-99 "Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій. Наказ Держнаглядохоронпраці від 17.06.99 р. N 112.
18. НПАОП 0.00-6.03-93 "Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві". Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.93 р. N 132.
19. НПАОП 0.00-6.13-05 "Порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі Держнаглядохоронпраці України". Наказ Держнаглядохоронпраці від 30.03.2004 р. N 92.
20. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.
21. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008 р.

Основна

22. Зубок Т.О., Піскунова Л.Е., Прилипко В.А. Безпека життєдіяльності К: Університетська книга, 2024. -456 с.
23. Безпека життєдіяльності та охорона праці. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. -219с.
24. Левченко О.Г. Охорона праці та цивільний захист. К: Каравела. 2023.- 472 с.
25. Основи охорони праці: Підручник / За ред. проф. В.В.Березуцького - Х.: Факт, 2005. - 480 с.
26. Основи охорони праці: Підручник. 5-е вид./ За ред. М.П. Гандзюка. — К.: Каравела, 2011. — 384с.
27. Супрович М.П. , Іванишин В.В. Практикум з дисциплін Основи охорони праці, Охорона праці в галузі. К.: Кондор, 2023.- 336 с.
28. Охорона праці в будівництві: Навч. посіб. посібник / за редакцією Коржика Б.М. і Іванова В.М. - Харків: Форт, 2010. - 388 с.
29. Березюк О.В., Лемешев М.С. Охорона праці в галузі радіотехніки: Навч. посіб. - Вінниця: ВНТУ, 2009. - 159 с.

30. Ярошевська В.М., Чабан В.Й. Охорона праці в будівельній галузі: Навч. посіб. - Рівне: НУВГП, 2005. - 313 с.
31. Батлук В.А. Охорона праці в галузі телекомунікацій: Навч. посіб. - Львів: Афіша, 2003. - 320 с.
32. Гогіташвілі Г.Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В.М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. - К.: Знання, 2007. - 367 с.

Додаткова

33. ДБН В.2.5-28-2006 "Природне і штучне освітлення".
34. ДСанПіН 3.3.6.096-2002 Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів
35. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
36. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
37. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації.
38. НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин. Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010 р. N 65.
39. НПАОП 0.00-2.23-04 "Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат". Постанова Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 р. N 994.
40. НПАОП 0.00-8.24-05 "Перелік робіт з підвищеною небезпекою" . Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. N 15.
41. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі. Наказ МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.94 р. N 263/121.
42. ДСТУ 2293-99 "Охорона праці. Терміни та визначення основних понять".
43. Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 "Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу". Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 N 528.
44. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.003-74 (1999) ССБТ "Опасные и вредные производственные факторы. Классификация".
45. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.230-2007 ССБТ. Системи управління охороною праці. Загальні вимоги.
46. ДБН 2.09.04-87 Адміністративні та побутові будівлі.
47. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджені Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.
48. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджені Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008 р.

49. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. N 559.
50. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС "Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників".
51. Конвенція МОП 187 "Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці".
52. Міжнародний стандарт SA8000:2001 "Соціальна відповідальність". SAI SA8000: 2001 Social Accountability International.
53. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 "Настанова по соціальній відповідальності". ISO 26000:2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.
54. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems - Requirements. Системи менеджменту охорони праці - Вимоги.
55. Міжнародний стандарт OHSAS 18002, Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001.

15. Інтернет-ресурси

56. <https://dsp.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби України з питань праці
57. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти України.
58. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
59. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
60. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система "Нормативні акти України (НАУ)".